

המשך למקורות האיסור להזיק את חברו

טור חו"מ ריש הלכות נזיקין (סי' שעח): כשם שאסור לגנוב ולגזול ממון חברו כד, אסור להזיק ממון שלו, אפילו אם אינו נהנה, כיון שמזיקו בין במזיד בין בשוגג חייב לשלם, ובלבד שלא יהא אנוס.

פי' הרבינו יונה למס' אבות (פ"א מ"א) – משה קיבל תורה מסיני בין תורה שבכתב בין תורה שבעל פה, שהתורה בפירושה ניתנה (תורת כהנים בחקותי כו), שבלא כן אי אפשר לעמוד בה, שהרי כתוב (ויקרא יט יג) לא תגזול וכל הניזקין בכלל אותו הלאו והם מן התורה על פי קבלת משה מסיני ואפילו לא נכתבו.

רש"י (דברים יט יד) לא תסיג גבול - והלא כבר נאמר (ויקרא יט, יג) לא תגזול, מה תלמוד לומר לא תסיג, למד על העוקר תחום חברו שעובר בשני לאוין. יכול אף בחוצה לארץ, תלמוד לומר בנחלתך אשר תנחל וגו', בארץ ישראל עובר בשני לאוין, בחוצה לארץ אינו עובר אלא משום לא תגזול. ספרי:

רמב"ם הל' גניבה (פ"ז הי"א) המסיג גבול רעהו והכניס מתחום חברו בתוך תחום שלו אפילו מלוא אצבע, אם בחזקה עשה הרי זה גזלן ואם הסיג בסתר הרי זה גנב, ואם בארץ ישראל הסיג הגבול הרי זה עובר בשני לאוין בלאו של גניבה או של גזילה ובלאו של לא תסיג גבול רעך, ואין חייבין בלאו זה אלא בארץ ישראל שני בנחלתך אשר תנחל.

תוס' ב"מ (סא. ד"ה אלא) לאו דגזל למה לי לכובש שכר שכיר - וא"ת ולוקמיה בגזל גופיה ובגזל עבדים דלא אתי מרבית ואונאה דאין אונאה לעבדים כדקאמר לעיל (דף נו:): דהא [ד]קרקע אינה נגזלת אינו מן המקרא אלא משום דאי אפשר לזוזה ממקומה אבל עבדי דניידי אע"ג דהוקשו לקרקעות יעבור בלא תגזול.

מהרש"א שם - הקשה שאכן נתמעטו קרקעות שאינן נגזלות מכלל ופרט וכלל בב"ק (ק"ז:). **והפני יהושע** - ת"י שנתמעטו רק מדין השבה ותשלומין [וכן מדין שינוי קונה ומדין קרבן שבועה], הנלמדים כולם מקרא דוהשיב את הגזלה אשר גזל (ויקרא ה' כג) "אבל למעט מאיסור גזילה לא שמענו, דהא לאו דגזילה לא כתוב בהאי ענינא [אלא בפ' קדושים יט יג].

תוס' ב"ק (סב: ד"ה יצאו קרקעות) וא"ת וגניבה בקרקע היכי שייכא וי"ל במשיג גבול, אי"נ במחובר לקרקע, כי ההיא די' גפנים טעונות וטוען שנגנבו לו ה' ונמצא שהוא גנבם. [כהספרי]

רשב"ם ב"ב (נז:): המעמיד בהמותיו בשדה חברו בלי רשות אסור מדין שואל שלא מדעת גזלן. ומכאן מקור לאיסור TRESPASSING בקרקע חברו, דחשיב כגזלן מדין שואל שלא ברשות.